

Referatet er gått tapt.

Her gjengis derfor protokollen som ble ført under møtet og utdrag av referatet som finnes i Riksarkivet.

FORHANDLINGSPROTOKOLL FOR MØTER FOR LUKKEDE DØRER
STORTINGET 1916

Dato:	SEP nr.	Kart nr.	Stemme- tall	Stortingets beslutninger
02.02				holdt Stortinget møte for lukkede dører. Man besluttet
			enst.	Statsraadets medlemmer, kontorchefen og sekretærene ved Stortingets kontor og de ansatte referenter gives adgang til forhandlingerne. Man fortsatte derpaa forhandlingerne om den i møte den 29. januar sidstl. paabegyndte sak: spørsmålet om opsigelse av integritetstraktaten av 2. november 1907. Repræsentanten Finstad fremsatte følgende forslag. "Regjeringen anmodes om i betimelig tid at opsi integritetstraktaten av 1907. Regjeringen anmodes endvidere om at gjøre skridt til at der mellem Norge og alle andre selvstændige stater avsluttes traktater med gjensidig forpligtelse til at la alle tvistigheter avgjøre ved voldgift uten vaabnenes mellemkomst."
			Mot 18	Første del av hr. Finstads forslag bifaldes ikke. Votering over anden del av samme forslag var dermed bortfaldt.
			Enst.	Præsidenten bemyndiges til at gi pressen en kortfattet meddelelse om resultatet av de i møtet førte forhandlinger. Protokollen blev derefter oplæst og godkjendt.

| | | | Møtet hævet.
| | | | Joh. Ludw. Mowinckel Tore Aaen

Riksarkivet, Utenriksdepartementet, P12-A, Boks 5543:

Gjenpart

av stenografisk referat av utenriksministerens uttalelser under debatten i Stortinget 2/2 1916. (for lukkede døre)

Utenriksminister Ihlen: Det forslag, som er fremsat, falder i to dele; den ene foreslaar integritetstraktaten opsagt, og den anden foreslaar, at man skal gaa til voldgiftstraktater omfattende alle spørsmaal. Jeg maa da faa lov til at si, at det punkt 2 det er jo allerede tidligere av Stortinget oversendt regjeringen til bearbeidelse; vi har latt en komite arbeide med det spørsmaal og har det under arbeide i utenriksdepartementet, saa jeg mener, det vilde være noget uformelt her at behandle det spørsmaal idag. Og i hvert fald maa der selvfølgelig gives anledning til at votere over hvert av disse punkter for sig.

Utenriksminister Ihlen: Det spørsmaal, som foreligger her idag, er jo: Skal traktaten siges op eller skal den ikke siges op? Og derom faar vi faa grei besked. Et forslag som det av repræsentanten hr. Castberg antydede kan jeg ikke akseptere. At antyde, at man vil ophæve traktaten, naar krigen er forbi, er ikke godt - man kan ikke binde sig til det. Det kan hände, at man kan komme til at arbeide i den retning - det er ikke umulig, men nu at forpligte sig til, binde sig til, hvad man skal gjøre, naar krigen er færdig, det kan jeg ikke gaa med paa. Jeg har den opfatning av den situation, vi nu lever i, at hver dag kan ha nok i sin plage. Jeg tror ikke, vi skal binde os længer fremover end høist nødvendig.

Utenriksminister Ihlen: Jeg vil henstille til repræsentanten ikke at fremsætte det.

Utenriksminister Ihlen: Jeg fraraader det. Jeg synes, at saken er grei, som den foreligger; man stemmer enten for eller imot socialisternes forslag. Socialisternes forslag har den gode ting, at det er greit og klart, og det er, at traktaten opsiges, og det er det, man maa faa vite en bestemt og klar mening om.

Utenriksminister Ihlen: Kun en kort bemerkning. Jeg fremla i forrige møte de grunde, som gjør, at den norske regjering ikke kan gaa med paa at opsi traktaten nu. Jeg sa blandt andet da, at "en opsigelse fra norsk side av integritetstraktaten av 2. november 1907 vil, ialfald under de nuværende forhold i Europa, være en forføining, som ialfald er egnet til hos magterne eller hos en av magtgrupperne at skape mistænksomhet eller utryghet

overfor den norske regjerings hensigter og vil derigjennem muligens kunne bli aarsak til alvorlige farer for landet". Og jeg sa blandt andet: "hvilken begrundelse man nu end maatte ha at gi magterne, vilde en begivenhet, som opsigelsen vilde være, ikke la dem likegyldige; hver og en av dem vilde finde sig opfordret til nøie at granske opsigelsens konsekvenser". Her har jeg betegnet den norske regjerings opfatning. Vi har hat den opfatning, og vi har den fremdeles. Vi mener altsaa, at traktaten ikke bør opses under de nuværende europæiske tilstande. Man har ogsaa bebreidet mig, at jeg ikke har følt mig for hos magterne. Hvad vilde de si, om man gjorde det, naar man har den opfatning, som jeg og den norske regjering har hat: at vi ikke skal opsi den for øieblikket, det vilde vække saadan utryghet? Der var ikke grund til da at gaa hen og forhøre sig hos magterne og netop derved vække den utryghet, som vi ikke ønsker at vække. Der er ingen grund til at gaa og føle sig for hos magterne, naar man har den opfatning, som den norske regjering har. Hvorledes det kan utvikle sig senere, er noget andet. Naar vi kommer til rolige forhold - om de norske statsmagter ønsker opsigelse, da er tiden inde til at henvende sig til magterne og føle sig for, hvorledes de stiller sig, og da kanske man kan faa ophævet traktaten tidligere, end nogen aner. Men nu har tiden ikke været inde til det.